

שירות חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות השירות המוכר

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר, בהתאם לסעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון (נוסח משולב), התשמ"ו-1986 (להלן-החוק), את צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) (הוראת שעה), התשע"ד – 2014, המצורף.

לבקש מוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לאשר את הצו בהקדם.

ב. לאשר, בהתאם לסעיף 26א(א)(2) לחוק, את צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ד – 2014, המצורף.

לבקש מוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לאשר את הצו בהקדם.

דברי הסבר

רקע כללי -

הוראת סעיף 26א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן-חוק שירות ביטחון) קובעת כהאי לישנא:

26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" – שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הבטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והבטחון של הכנסת –

(1) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד הבטחון ויחידות סמך של משרד הבטחון ומשרד ראש הממשלה שתכלית פעילותן היא בטחון המדינה ותושביה;

(2) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים: עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל אם שוכנע שר הבטחון, בשים לב לנסיבות הענין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין, עם השר לקליטת העליה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שייעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.

(ג) שר הבטחון רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א)(2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.

(ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.

(ה) שר הבטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.

(ו) שר הביטחון ימציא לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת

הוראת הסעיף מסדירה את הצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות ביטחון מוצבים חיילים בשירות המוכר לתכלית ביטחון. ההצבה היא במשרד הביטחון, וביחידות סמך ביטחוניות של משרד ראש הממשלה.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(2) מוצבים חיילים בשירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים.

במסגרת זו נכללת הצבה במשרד החינוך במסגרת יחידת מורות חיילות. החיילים משרתים בהסכמתם בגופים שונים להם מקצה משרד החינוך מורים חיילים לפי הקצאת תקנים כללית של אגף כוח אדם בצה"ל.

כן מוצבים חיילים בשירות חובה סדיר בלשכת הקשר נתיב.

שני הצווים הקיימים היום אמורים לפקוע בסוף חודש יוני 2014.

לפי הוראת סעיף 26א תוקף הצווים המקסימלי האפשרי שלוש שנים.

יחד עם זאת מוצע בהצעה כעת לאשר צווים חדשים כפי שהיו בשנים האחרונות, עד יום יט בטבת התשע"ו (31 בדצמבר 2015).

במועד האמור אמורות לפקוע הוראות סעיפים 24א ו-24ב לחוק שירות ביטחון העוסקים בהצבת חיילים בשירות חובה סדיר ביחידות משטרת ישראל שעיקר תכלית פעילותן הוא בטחון המדינה ותושביה וביחידות שירות בתי הסוהר.

במועד האמור תהיה לממשלה תמונה כללית לגבי ההצבה של חיילים בכלל המסגרות האזרחיות מחוץ לצה"ל, ופרספקטיבה מסוימת של זמן במסגרת יישומו של וניתן יהיה לקבוע מדיניות כללית לשנים הבאות לגבי כלל המסלולים, על רקע חקיקתו לאחרונה של חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד – 2014 (להלן-תיקון מס' 19).

בעקבות המלצות של ועדה ציבורית בראשות פרופ' אברהם בן בסט שעסקה בכלל בקיצור תקופות שירות החובה בצה"ל, והמליצה לבטל את המסלולים המיוחדים ומסלולי שירות החובה שמחוץ לצה"ל מונתה ועדה בינמשרדית לבדיקת המלצה זו בראשות המשנה ליועמ"ש מערכת הביטחון, עו"ד בני כהן.

בהחלטת הממשלה מס' 2612 מיום 19 בדצמבר 2010 אומצו המלצותיה של ועדה זו והותוותה מדיניות של צמצום הדרגתי במספר החיילים המוצבים במסגרות מחוץ לצה"ל.

גם היום במקביל ליישומו של תיקון מס' 19 נעשית עבודה של צמצום במספר החיילים המוצבים במסגרות השירות המוכר והכוונה היא בשנים הקרובות לצמצם הדרגתית את מסגרות אלה בשיעור של כ-40%, כאשר משרדי הממשלה והגופים בהם מוצבים החיילים מוצאים מענה לצמצום במקורות אחרים ובהם השירות הלאומי. הדבר נדרש, בין השאר בשל קיצור שירות החובה בצה"ל הכלול במסגרת תיקון מס' 19 האמור.

מאחר ועדיין נדרשת הצבת החיילים בשנה הקרובה מאחר ותהליך הצמצום בעיצומו והוא הדרגתי, מוצע לאשר את הצווים שתוקפם יהיה עד יום 31 בדצמבר 2015.

הצווים כפופים לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ומוצע לפנות לוועדה לקבל את אישורה לאלה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה -

המשך המצב הקיים היום עד 31 בדצמבר 2015.

תקציב-

המשך המצב הקיים היום עד יום 31 בדצמבר 2015.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם -

המשך המצב הקיים היום תוך צמצום מספר החיילים באופן הדרגתי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם -

שר החינוך - מסכים

ראש הממשלה - לגבי יחידות הסמך של משרד ראש הממשלה - מסכים

שר החוץ - מסכים (לעניין לשכת הקשר נתיב)

שרת המשפטים - להלן עמדת שרת המשפטים: "אני מתנגדת להצעת ההחלטה במתכונתה הנוכחית. ראוי כי יוחלו כללי ביקורת ובקרה נאותים על כל הגופים המנויים בצו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, להם מוקצים חיילים בשירות חובה סדיר לתפקידי חינוך, הוראה והדרכה (כך למשל, פיקוח של רשם העמותות, החלת חובות חברה לתועלת הציבור, הכפפה לביקורת המדינה)"

החלטות קודמות של הממשלה בנושא -

מס' 2612 מיום 19/12/10.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה -

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 06פורמאלי;

תחום פעולה עיקרי: 01חוץ וביטחון;

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ג' סיוון התשע"ד
1 ביוני 2014

**חוות דעת משפטית חלופית להצעת החלטה - שירות חיילים בשירות חובה סדיר
במסגרות השירות המוכר**

נושא הצעת ההחלטה:

אישור צווי שירות ביטחון בעניין שירות מוכר לתכלית ביטחון ושירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים והעברתם לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

תמצית ההצעה בחתייחס להיבטיה המשפטיים:

צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) וצו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) משמשים אסמכתא סטטוטורית להצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות של השירות מוכר מחוץ לסד"כ צה"ל.

לגבי השירות המוכר לתכלית ביטחון – מכוח סעיף 26א(א)(1) לחוק - החיילים מוצבים ביחידות הסמך הביטחוניות של משרד ראש הממשלה ובמשרד הביטחון ויחידות הסמך שלו בתפקידים מקצועיים ובתפקידי מנהלה.

לגבי השירות המוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים – מכוח סעיף 26א(א)(2) לחוק - החיילים מוצבים במשרד החינוך במסגרת יחידת מורות חיילות ובלשכת הקשר נתיב. ההצבה בהסכמת החיילים.

לפי הוראת סעיף 26א – תוקף הצווים המקסימלי הוא לשלוש שנים. הצווים הקיימים היום, אמורים לפקוע ב-29 וב-30 ביוני 2014. מבוקש לאשרם לתקופה נוספת עד 31 בדצמבר 2015. במועד זה אמורות לפקוע גם הוראות סעיפים 24א ו-24ב לחוק שירות ביטחון העוסקות בהצבת חיילים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר וניתן יהיה להציג לממשלה תמונה מלאה של כלל מסגרות החיילים המשרתים מחוץ לצה"ל ולקבל החלטה כללית גם בשים לב ליישומו של חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד – 2014.

אישור הצווים כפוף גם לאישור של ועדת החוץ וביטחון ולפיכך מוצעת פניה לוועדה זו לאישור.

קשיים משפטיים, ככל שישנם דרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

יועמ"ש משרד החינוך מסכים להצעת ההחלטה

יועמ"ש במשרד ראה"מ לשכת הקשר – נתיב) – מסכימה להצעת ההחלטה

ההצעה מתואמת עם ראש תחום חקיקה ביטחונית במח' יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה

בברכה,
אחז בן-ארי
היועץ המשפטי

צו שירות ביטחון (שירות מוכר לתכלית ביטחון) (הוראת שעה), התשע"ד – 2014

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א(א)(1) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן-החוק), באישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. שירות מוכר לתכלית ביטחון
שירות ביחידות צבאיות בתפקידי מנהלה, בתפקידים יעודים, בתפקידים מקצועיים, הכוללים בין השאר: הפעלת מערכת קשר ומערכות טכנולוגיות מידע, עיבוד מודיעין, הפעלת מחשב, הנהלת חשבונות, מחקר ופיתוח בידי עתודאים ופעילויות הנלוות לתפקידים אלה ביחידה הצבאית, כגון: שמירה – במסגרות המפורטות להלן, הוא שירות מוכר כמשמעותו בסעיף 26א(א)(1) לחוק:

(1) משרד הביטחון;

(2) יחידות סמך של משרד הביטחון;

(3) יחידות סמך של משרד ראש הממשלה.

2. תוקפו של צו זה עד יום יט' בטבת התשע"ו (31 בדצמבר 2015).

התשע"ד _____

(_____ 2014)

חמ / 3-2664

משה (בוגי) יעלון

שר הביטחון

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"ה, עמ' 440.

צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ד – 2014

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א(א)(2) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן - החוק), בהתייעצות עם שר החינוך, שר הבריאות ושר המשפטים, ולאחר ששוכנעתי כי בשים לב לנסיבות הענין לעת הזו, אם לא ייעשו הפעילויות המנויות בצו זה בידי יוצא צבא בשירות סדרי, לא יושגו כנדרש יעדים ביטחוניים-לאומיים, ובאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

שירות מוכר
להשגת יעדים
ביטחוניים
לאומיים

1. הפעילויות המנויות להלן הן שירות מוכר לפי סעיף 26א(א)(2) לחוק:

(1) בתחום החינוך – שירות בתפקידי חינוך, הוראה, הדרכה ושירות קהילתי במסגרת משרד החינוך, לרבות בהצבה על ידי משרד החינוך במשרד הכלכלה, במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, במשרד העלייה והקליטה ובמוסדותיהם וכן בהצבה כאמור במסגרת הגופים שלהלן, בפיקוח המשרדים האמורים ומשרד הביטחון: החברה למתנ"סים מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ; הקרן הקיימת לישראל; רשות הטבע והגנים; החברה להגנת הטבע; נאות קדומים; עמותת לוטם-לימודי טבע משולבים; בית ספר שדה כפר עציון; המכון למורשת דוד בן גוריון; מדרשת שדה בוקר, מרכז החינוך העצמאי ומרכז מעיין החינוך התורני בארץ ישראל;

(2) בתחום העלייה והקליטה – שירות בתפקידים שעניינם שמירת הקשר עם התפוצות לשם עידוד העלייה, במסגרת לשכת הקשר נתיב" ובפיקוח משרד ראש הממשלה.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"ה, עמ' 440.

תוקף

2. תוקפו של צו זה עד יום יט' בטבת התשע"ו (31 בדצמבר 2015).

_____ התשע"ד

(_____ 2014)

חמ / 3-2664

_____

משה (בוגי) יעלון

שר הביטחון